

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

P.V.

Cím:

Hírek a zenevilágból

Forrás:

Szózat

Bp.
(Hely)

1920. 7/18
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

492

Hely

Opera

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

Hírek a zenevilágból

Két érdekes hír kering mostanában. Az egyik, hogy az Operaházban igazgatóválság van; a másik pedig, hogy a legutóbbi minisztertanács letárgyatta és elfogadta a Zeneművészeti Tanács megalakítását. A kettő össze is függ. Ábrányi Emilnek ugyanis olyan ideiglenes szerződése volt az Operaházzal, hogy ha azt hat hónap múltán föl nem mondják, akkor még három esztendőig marad igazgató. Ez a fölmondás most megtörtént, de — amint hírlik, — nem azért, mintha a közoktatásügyi minisztérium nem lett volna megelégedve az Ábrányi igazgatói működésével, hanem azért, mert Zeneművészeti Tanácsot állítanak föl s szabadkezet kell biztosítani ennek az új intézménynek az Operaház dolgaiba is. Így az Ábrányi szerződését a közoktatásügyi minisztérium csak szeptemberig tartaná érvényben.

Az Ábrányi távozásának kérdését részletesebben bírálni nem kívánjuk, mert működésére esetenként megtettük észrevételeinket. Ismételnünk kell azonban, hogy Ábrányi szorgalmas és munkabíró igazgatója volt az Operaháznak, aki a legnehezebb körülmények között minden igyekezettel művészi színvonalat szeretett volna tartani. Hogy ez neki nem sikerült, nagyobb művészeti kvalitásának hiányát mutatta. Szereplésében az volt a döntő, hogy erején felülre vállalkozott. A jövőrehatetlen hibát ott követte el, amikor Kerner Istvánt és Tangót engedte az Operaházról. Így a művészi színvonal annyira leszállott, hogy magával rántotta őt is. Ezt neki tudnia kellett volna előre, tehát elsősorban személyi momentumokon bukott meg. De ha meg is bukott mint igazgató, a karmesterni székéből való távozását nem szívesen látánk. Egy jól berendezett Operaházban igen használható másodkarmester le-

het s most, mikor minden magyar értéket munkába kell állítanunk, igen elítélünk őt, ha egyik nyilatkozata szerint, itt hagyná az országot, hűsági kérdésből. Akik a színház sorsát intézik, bizonyára ugyanilyen nézetlen lesznek s meg fogják találni a módot arra, hogy ne engedjék ki Ábrányit az Operaház falai közül.

Hogy ki lesz az új vezető, nem tudjuk. Sűrű homályba burkolják az illetékesek ezt az igazán eminens művészeti kérdést. Pedig a név itt lényegesen jelent. Ha a Zeneművészeti Tanács főadata anagastalan fog állani, bizonyára megtalálja az erre legalkalmasabb művészt, de pro memoria fölemlítjük, hogy gróf Bánffy Miklósról ennél a kérdésnél nem szabad megfeledkezni. Bánffy művész s olyan előadásokat produkált, hogy annak hulladékaiból él még most is a repertoire. Ezenfölül tekintélyt és fegyelmet tud tartani, amire szintén nagy szükség van. Ha meglegszük, mint Ábrányi, a színház jövedelmével, bizonyos, hogy művészibb eredményei lesznek, mint bárki másnak. Vele szemben a zenei kérdés megoldása igazán kézenfekvő. Általában szerencsés helyzetben van az Operaház (amit pedig a színvonal alászállásával nagyon féltettünk), mert a közönség minden pénzét a pénztárába hordja. Ilyen konjunkturákkal igazán hozzáértő művészember gyönyörű előadásokat produkálhat, de minden takarékosági elv dacára se feledjük el, hogy nagyon kevés olyan operaháza van a világnak, amelyik támogatás nélkül magas művészeti színvonalon tud maradni.

Az operaházi ügyekkel olyanformán függ össze a Zeneművészeti Tanács működése, mint nemrégiben a Nemzeti Színháznál működő dráma-bíráló bizottság a színházzal. A minisztertanács által elfogadott szervezési szabályzat részletesen meghatározza a Zeneművészeti Tanács hatáskörét. Eszerint a Zeneművészeti Tanács a kultuszminisztérium kebelén kívül álló szerv, de hatásköre csaknem miniszteriális, mert kiterjed minden zenei ügyre. Az egyesek a hatóságok, a minisztériumok minden zenei dologban a Zeneművészeti

Tanácshoz fordulnak véleményadásért, de ezenkívül kezdeményezési joga is van. A közoktatásügyi minisztérium művészeti ügyosztálya ilyenmódon hasznos tanácsadó szervet kap, amelynek javaslatait elfogadja, de természetesen joga van másként is intézkedni. Szép kigondolása ez posványos zeneügyeink megtisztításának s most mikor a Zeneművészeti Tanács működését csupán a személyi kérdések megoldása késlelteti, krónikás hűséggel jegezzük föl, hogy komoly formában leelőször az újságírók eszméje volt ez a megoldás. Mikor még a Budapesti Napilapok Zenekritikusainak Szindikátusa nem személyi ügyek szépségflastrómaival foglalkozott, részletesen le is tárgyalta a most megvalósított Zeneművészeti Tanács ügyét. A Zeneművészeti Tanács megvalósulásának örülünk, de hangsúlyoznunk kell, hogy a személyi kérdés itt is lényeg. Vigyázzanak az illetékesek, nehogy ezen vágyadjék el a dolog. Talán sehol sincs annyi dus lörekvő, mint zeneművészetünk ágas-bogas berkeiben, amire általánosságban most kötelességünk rámutatni. Ennek a tanácsnak tagja csak igazi művész lehet, ennek a tanácsnak beszéde csak az igaz szó lehet. Szerintünk kevés tagból kellene állania, mert így mozgékonyabbá válhatik. Ha nem ilyen lesz, csak egy újabb bürokratikus szerv kapunk, amelyben nem lesz sok örömünk.

P. V.